

Iepirkumu uzraudzības
birojs

APSTIPRINĀTS: 30.06.2015.

Skaidrojums par publiska iepirkuma līguma un vispārīgās vienošanās grozīšanu (Publisko iepirkumu likuma 67.¹ pants)

Ar grozījumiem, kas stājas spēkā 2015.gada 4.jūnijā, papildināts Publisko iepirkumu likuma, 67.¹ panta regulējums, ievērojot *Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2014/24/ES Par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK* (turpmāk – Direktīva) regulējumu attiecībā uz iepirkuma līguma un vispārīgās vienošanās grozīšanu (turpmāk – līgums), cita starpā paredzot grozījumu, t.sk. **arī būtisku grozījumu**, iespējamību atkarībā no to finansiālās vērtības jau noslēgtos iepirkuma līgumos un vispārīgajās vienošanās (turpmāk arī – Līgums).

Tā kā uz grozīto Publisko iepirkumu likuma 67.¹ panta regulējumu neattiecas speciāli pārejas noteikumi, tas ir piemērojams pēc tā spēkā stāšanās, turklāt arī attiecībā uz Līgumiem, kas noslēgti līdz 2015.gada 4.jūnijam, bet tiek grozīti pēc 4.jūnija (gan tiem, kas slēgti iepirkuma procedūru rezultātā, gan tiem, kas slēgti, piemērojot Publisko iepirkumu likuma 8.² pantā un 8.panta septītajā daļā noteikto kārtību).

67.¹ pants. Iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozīšana

(3) Iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumi ir būtiski jebkurā no šādiem gadījumiem:

1) grozītie iepirkuma līguma un vispārīgās vienošanās noteikumi, ja tie būtu bijuši paredzēti iepirkuma procedūras dokumentos, pieļautu atšķirīgu piedāvājumu iesniegšanu vai citu kandidātu vai pretendentu dalību vai izvēli iepirkuma procedūrā;

Minētais attiecas uz gadījumiem, kad, piemēram, pasūtītājs līguma izpildes laikā atvieglo prasības, kuras tika noteiktas kā kvalifikācijas prasības pretendentu atlasē, maina tehniskās specifikācijas prasības vai nosacījumus, kas tika izvērtēti, piešķirot punktus atbilstoši vērtēšanas kritērijiem saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvērtēšanā.

Piemēram, par būtisku grozījumu var tikt uzskatīta:

- pasūtītāja atļauja piegādātājam aizvietot piedāvājumā norādītos speciālistus ar noteiktajām prasībām atbilstošu kvalifikāciju ar zemāk kvalificētiem speciālistiem, kuri neatbilst nolikumā noteiktajām prasībām;

- nosacījumu maiņa, kuri tika vērtēti, nosakot uzvarētāju iepirkuma procedūrā (piemēram, līguma izpildes termiņa pagarināšana vai līgumcenas palielināšana);

- iepirkuma dokumentācijā ietvertu darba apjomu samazināšana, ja šāda apjoma samazināšanas iespēja un gadījumi, kad apjoms var tikt samazināts, samazināmo apjomu apmērs, saturs un kārtība nav bijusi detalizēti atrunāta iepirkuma dokumentācijā.

2) ekonomiskais līdzsvars (piemēram, risku sadalījums un tos kompensējošie līdzekļi), ko paredz iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās, tiek mainīts iepirkuma procedūrā izraudzītā pretendenta interesēs;

Par ekonomiskā līdzsvara maiņu liecina ne tikai līgumcenas palielināšana (jānorāda, ka cena ir publiskā iepirkuma līguma būtiska sastāvdaļa), bet gan jebkādi apstākļi, kas padara līguma izpildi piegādātājam izdevīgāku, piemēram, atviegloti izpildes nosacījumi, mazākas sankcijas par iespējamiem līguma pārkāpumiem, samaksas nosacījumu izmaiņas, piemēram, paredzot avansa maksājumu, kas sākotnēji nebija paredzēts, vai palielinot tā apjomu, un citi apstākļi.

3) iepirkuma līguma priekšmetā ietver piegādes, pakalpojumus vai būvdarbus, ko neparedz sākotnēji noslēgtais iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās;

Ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas sprieduma lietā C- 454/06 36.pagrāfu, minētais nosacījums attiecas uz būtiskām izmaiņām piegādes, pakalpojumu vai būvdarbu apjomā, piemēram, izbūvējot sporta kompleksu, papildus paredzot arī baseina izbūvi, kas sākotnēji nebija paredzēta, vai, veicot remontdarbus izglītības iestādes ēkas 1.stāvā, papildus vienoties arī par remonta veikšanu 2.stāvā, ja tas sākotnējā līgumā nav bijis paredzēts.

4) iepirkuma procedūrā izraudzīto pretendentu (līgumslēdzēju pusi) aizstāj ar citu piegādātāju;

Jāņem vērā, ka piegādātāja, kuram tiek piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, izvēle pēc būtības ir iepirkuma procedūras mērķis, līdz ar to līgumslēdzējas puses maiņa nav pieļaujama (izņemot Publisko iepirkumu likuma 67.¹ panta otrās daļas 3.punktā noteikto gadījumu).

Nav pieļaujama arī piegādātāju apvienības dalībnieka (tai skaitā Publisko iepirkumu likuma 20.panta ceturtajā daļā norādītajā gadījumā) maiņa.

(1) Iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumi ir pieļaujami, ja tie nemaina iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās vispārējo raksturu (veidu un iepirkuma procedūras dokumentos noteikto mērķi) un atbilst vienam no šādiem gadījumiem:

- 1) grozījumi ir nebūtiski;**
- 2) grozījumi ir būtiski un tiek izdarīti tikai šā panta otrajā daļā minētajos gadījumos;**
- 3) grozījumi tiek izdarīti šā panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā neatkarīgi no tā, vai tie ir būtiski vai nebūtiski.**

Veicot grozījumus Līgumā, jāņem vērā, ka Līgums tiek slēgts iepirkuma procedūras rezultātā un ievērojot iepirkuma procedūras dokumentos noteiktās prasības, tajā skaitā Līguma projektā iekļautos noteikumus, kas ir bijuši zināmi visiem pretendentiem, kas piedalījušies iepirkuma procedūrā, un kurus tie ņēmuši vērā, sagatavojot savus piedāvājumus.

Tomēr pastāv situācijas, kurās iepriekš minētie būtiskie grozījumi nerada publisko iepirkumu regulējumā nostiprināto principu – vienlīdzīgas attieksmes pret visiem pretendentiem un brīvas konkurences nodrošināšanas pārkāpumu, attiecīgi šie gadījumi paredzēti Publisko iepirkumu likuma 67.¹ panta otrajā daļā, kā arī ceturtajā daļā, kas stājas spēkā 2015.gada 4.jūnijā.

(2) Būtiski iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumi ir pieļaujami jebkurā no šādiem gadījumiem:

1) iepirkuma procedūras dokumenti un iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās skaidri un nepārprotami paredz grozījumu iespēju, nosacījumus, kad grozījumi ir pieļaujami, grozījumu apjomu un būtību. Šādi noteikumi par grozījumiem var attiekties uz līgumcenas pārskatīšanu, izvēles iespēju izmantošanu, kā arī uz citiem iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās izpildes aspektiem;

Lai tiktu pieļauti būtiski grozījumi, tiem jābūt precīzi atrunātiem iepirkuma Līguma tekstā jau sākotnēji (attiecīgi arī iepirkuma dokumentācijā ietvertajā līguma vai vispārīgās vienošanās projektā), norādot visu šajā punktā prasīto informāciju, ņemot vērā, ka grozījumu veikšanas kārtībai faktiski jānodrošina situācija, kurā pretendenti vienādi saprastu iespējamās izmaiņas un attiecīgi objektīvi spētu noteikt ar tām saistītos riskus, ņemot vērā tos piedāvājumu sagatavošanā. Līdz ar to nav pietiekami, ja pasūtītājs Līgumā iekļauj tikai vispārīgu norādi, ka Līgums ir grozāms pusēm vienojoties. Tātad pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentos un Līguma tekstā jāparedz:

- vai grozījumi ir iespējami;
- kādi ir nosacījumi, kad grozījumi ir pieļaujami;
- kādā apjomā tie ir iespējami;
- kas tieši var tikt grozīts.

Piemēram, pasūtītājs atkarībā no Līguma nosacījumiem un rakstura jau laicīgi var atrunāt:

1) būvdarbu līguma gadījumā būvdarbu veicēja iespēju nomainīt pielietoto tehnoloģiju, piemēram, līguma izpildes laikā attīstoties jaunām tehnoloģijām, norādot, pie kādiem nosacījumiem un kādā veidā šī nomaiņa tiks saskaņota, vai arī aizstāt materiālus ar līdzvērtīgiem, ja ražotājs izbeidz to ražošanu, norādot, kā tiks izvērtēts, vai materiāli uzskatāmi par līdzvērtīgiem, un kā tiks saskaņota šī aizstāšana;

2) iespējamo cenu indeksāciju, vienlaikus atrunājot cenu izmaiņu maksimālo apjomu, pārskatīšanas biežumu, gadījumus, kad cenas tiks pārskatītas, un šo gadījumu iestāšanās pierādīšanas kārtību;

3) gadījumos, kad pasūtītāja noteikto pakalpojumu izpildes termiņi ir saistīti ar no pasūtītāja vai izpildītāja neatkarīgiem apstākļiem (piemēram, informācijas sistēmas uzlabošanai paredzēta iespēja iegūt informāciju no cita pasūtītāja informācijas sistēmas), iespēju pagarināt termiņu, ja šī sistēma nav savlaicīgi pieejama;

4) ja pastāv risks, ka visa iepirkuma apjoma realizēšanai var nebūt pieejams finansējums, atrunāt konkrētu darbu, preču vai pakalpojumu atsevišķi izcenotas pozīcijas, no kurām pasūtītājs varētu atteikties prioritārā secībā.

Katrā konkrētā gadījumā pasūtītājam jāizvērtē, kādi apstākļi varētu mainīties Līguma izpildes gaitā un kā tie varētu ietekmēt Līguma izpildi, jo īpaši attiecībā uz iepirkuma priekšmetu un tā apjomu, paredzamo Līguma izpildes termiņu un līgumcenu.

2) saskaņā ar šā likuma 63.panta nosacījumiem par līguma grozījumiem ir piemērota sarunu procedūra, iepriekš npublicējot paziņojumu par līgumu;

Minētais piemērojams tikai gadījumā, ja ievēroti Publisko iepirkumu likuma 63.panta nosacījumi sarunu procedūras, npublicējot paziņojumu par līgumu, piemērošanai un Publisko iepirkumu likuma 64.panta pirmajā daļā noteiktajos gadījumos sarunu procedūras piemērošana saskaņota ar Iepirkumu uzraudzības biroju. Piemēram, grozījumi Līgumā var tikt veikti, noslēdzot papildu vienošanos pie Līguma par papildu pakalpojumu vai būvdarbu veikšanu iepriekš neparedzētu apstākļu dēļ atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 63.panta ceturtais daļas 1.punkta nosacījumiem.

Gadījumā, ja pasūtītājs nespēs novērst saprātīgas šaubas par sarunu procedūras, npublicējot paziņojumu par līgumu, piemērošanas pamatotību, būtiski grozījumi būs atzīstami par nepieļaujamiem.

Birojs norāda, ka šis punkts piemērojams arī attiecībā uz grozījumiem, kas veikti Publisko iepirkumu likuma 8.² panta kārtībā veikta iepirkuma rezultātā noslēgtā Līgumā, ņemot vērā to, ka Publisko iepirkumu likuma 8.² panta sešpadsmitajā daļā ietverta tieša atsauce uz Publisko iepirkumu likuma 63.panta nosacījumiem.

Tāpat minētais punkts piemērojams gadījumiem, kad grozījumi nepieciešami Līgumā, kas noslēgts iepirkuma procedūras vai Publisko iepirkumu likuma 8.² panta kārtībā veikta iepirkuma rezultātā, taču kuru paredzamā līgumcena nesasniedz sarunu procedūras vai Publisko iepirkumu likuma 8.² panta piemērošanas sliekšni, ja ir konstatējami sarunu procedūras, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 63.pantu, piemērošanas apstākļi.

3) iepirkuma procedūrā izraudzīto pretendentu (līgumslēdzēju pusi) aizstāj ar citu atbilstoši komercietību jomas normatīvo aktu noteikumiem par komersantu reorganizāciju un uzņēmuma pāreju.

Līguma izpildi var pārņemt tikai iepriekšējā izpildītāja saistību un tiesību pārņēmējs, pilnā apmērā uzņemoties pildīt Līgumu ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus uzņēmis sākotnējais Līguma izpildītājs.

(4) Iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumi ir pieļaujami, ja iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumu vērtība, ko noteic kā visu secīgi veikto grozījumu naudas vērtību summu (neņemot vērā to grozījumu vērtību, kuri veikti saskaņā ar šā panta otrās daļas 1. un 2.punktu), vienlaikus nepārsniedz:

1) saskaņā ar šā likuma 10.pantu Ministru kabineta noteiktās līgumcenu robežas, sākot ar kurām paziņojums par līgumu publicējams Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī;
2) 10 procentus no sākotnējās iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās līgumcenas publisku piegādes un pakalpojumu līgumu gadījumā un 15 procentus no sākotnējās iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās līgumcenas publisku būvdarbu līgumu gadījumā.

Izdarot Likuma 67.¹ panta ceturtajā daļā paredzētos grozījumus, nav jāvērtē, vai tie uzskatāmi par būtiskiem vai nebūtiskiem. Aprēķinot secīgi veiktu Līguma grozījumu vērtību, **tai netiek pieskaitīta to grozījumu vērtība, kas veikti saskaņā ar šā panta otrās daļas 1. un 2.punktu.**

Visu uz šīs normas pamata secīgi veiktu Līguma grozījumu vērtība nedrīkst pārsniegt 10% no sākotnējās iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās līgumcenas piegādes vai pakalpojumu līgumu gadījumā un 15% no šīs līgumcenas būvdarbu līgumu gadījumā, kā arī nedrīkst būt lielāka par Ministru kabineta noteiktajām līgumcenu robežām, sākot ar kurām paziņojums par līgumu publicējams Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī (piegādes vai pakalpojumu līgumu gadījumā – **134 000,00 euro** un būvdarbu līguma gadījumā – **5 186 000 euro***).

Publisko iepirkumu likuma 67.¹ panta ceturtā daļa attiecas uz grozījumiem, kas izsakāmi **noteiktā finansiālā vērtībā**, piemēram, grozījumi, kas skar papildu apjomu noteikšanu vai pretēji - apjomu samazināšanu, vai līgumcenas paaugstināšanu izmaksu sadārdzinājuma dēļ. Grozījumi, kas saistīti, piemēram, ar speciālista aizstāšanu ar mazāk kvalificētu (ja attiecīga kvalifikācija tikusi vērtēta iepirkuma procedūrā) vai līgumslēdzējas puses nomaiņu (ja vien tā nav atbilstoša Publisko iepirkumu likuma 67.¹ panta otrās daļas 3.punktam), jebkurā gadījumā atzīstami par būtiskiem un nepieļaujamiem.

Piemērs

Pašvaldība ir noslēgusi līgumu par vispārējās izglītības iestādes ēkas rekonstrukciju (turpmāk – Būvdarbu līgums) ar sākotnējo līgumcenu 450 000 euro (bez PVN). Būvdarbu līguma izpildes laikā, atsedzot grīdas segumu un atklājot avārijas stāvoklī esošās konstrukcijas, radusies nepieciešamība veikt papildu darbus 80 000 euro (bez PVN) vērtībā (Papildu darbi Nr.1), kuru iepirkumam pašvaldība piemērojusi Likuma 8.² pantu, tai skaitā šā panta 16.daļu (konstatējot apstākļu atbilstību Likuma 63.panta ceturtās daļas 1.punkta nosacījumiem).

Pēc Papildu darbu Nr.1 veikšanas saskaņā ar Pašvaldības domes lēmumu mākslas skolas sliktā tehniskā stāvokļa dēļ nolemts pārvietot uz vispārējās izglītības iestādes ēku arī daļu mākslas skolas telpu, kā rezultātā Būvdarbu līguma ietvaros veicami papildu darbi 67 000 euro (bez PVN) vērtībā (Papildu darbi Nr.2)..

67 000 euro ir 14,9 % no 450 000 euro (sākotnējās līguma vērtības), kā arī nenasniedz Ministru kabineta noteiktās līgumcenu robežas, attiecīgi grozījumi šādā vērtībā un Papildu darbi Nr.2 ir pieļaujami papildus Papildu darbiem Nr.1 80 000 euro vērtībā. Papildu darbu Nr.1 vērtība netiek pieskaitīta Papildu darbu Nr.2 vērtībai, aprēķinot procentuālo apjomu, jo Papildu darbi Nr.1 atbilst Likuma 67.¹ panta otrās daļas 2.punkta nosacījumiem.

! Papildus attiecībā uz grozījumu veikšanu Iepirkumu uzraudzības birojs iesaka ņemt vērā turpmāk minētos nosacījumus.

• Grozījumi ir pieļaujami, ja tie nemaina Līguma vispārējo raksturu – veidu un iepirkuma procedūras dokumentos noteikto iepirkuma Līguma mērķi.

Piemēram, nav pieļaujams, ka pakalpojumu līgums grozījumu rezultātā kļūst par būvdarbu līgumu vai otrādi, vai preču piegādes līgums – par pakalpojumu līgumu.

• Izmaiņu būtiskumu izvērtē un atbildību par savu lēmumu uzņemas pats pasūtītājs, jo tikai pats pasūtītājs atbilstoši norādītajiem kritērijiem var novērtēt grozījumu reālo ietekmi uz konkurenci un to būtiskumu, ņemot vērā konkrēto situāciju, tas ir, tirgus apstākļus, piegādātāju loku, iepirkuma procedūrā iesniegtos

---

* Šīs vērtības tiek mainītas vienu reizi divos gados

piedāvājumus, iepirkuma dokumentācijas un noslēgtā Līguma noteikumus, izpildītāja finanšu saistības, to izmaiņas u.tml.

- **Grozījumu pieļaujamību jāspēj pierādīt un pamatot pasūtītājam, un gadījumā, ja tas to nespēj, ir uzskatāms, ka grozījumi nav bijuši pieļaujami.**

Iepirkumu uzraudzības birojs iesaka pasūtītājiem rakstiski fiksēt izvērtētos apstākļus, norādot sava lēmuma pamatojumu, lai izvairītos no vēlākām iespējamām domstarpībām attiecībā uz grozījumu veikšanu, it īpaši Eiropas Savienības fondu vai citu finanšu instrumentu finansētos projektos, pār kuriem tiek veikta uzraudzība, ņemot vērā arī to, ka būtisku Likumam neatbilstošu grozījumu veikšana var būt pamats arī administratīvajai atbildībai.

- **Visi Publisko iepirkumu likuma 67.¹ pantā ietvertie principi attiecināmi ne tikai uz Līguma grozījumiem to izpildes gaitā, bet arī uz Līguma slēgšanas brīdi, t.i., Līgums nedrīkst tikt slēgts, nosakot būtiski atšķirīgus nosacījumus no iepirkuma dokumentācijā, t.sk. Līguma projektā, minētajiem.**